

Folketingets Retsudvalg

Dato: 27. september 2006

Folketingets Retsudvalg har i skrivelse af 7. september 2006 (ad REU alm. del) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 540:

Spørgsmål 540:

”Hvilken betydning vil en vedtagelse – på trods af det danske forbehold – få i praksis, f.eks. for danske statsborgere, som indgår i grænseoverskridende ægteskabssager, og for personer med ophold/bopæl i Danmark, som indgår i grænseoverskridende ægteskabssager?”

Svar:

Fra Familiestyrelsen, der administrerer den familieretlige lovgivning, har jeg modtaget følgende udtalelse:

”Ved Rådets forslag til forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2201/2003 for så vidt angår kompetence og om indførelse af lovvalg i ægteskabssager (KOM (2006) 399) foreslås anvendelsesområdet for forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (den nye Bruxelles II forordning) udvidet, således at den i relation til ægteskabssager (separation og skilsmisse) især indeholder regler om følgende emner:

- International kompetence, herunder mulighed for at indgå aftaler herom
- Lovvalg, herunder mulighed for at indgå aftaler herom
- Anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser fra andre medlemsstater

Forordningen, inklusiv de foreslåede ændringer, gælder på grund af forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender ikke for Danmark. Det betyder, at danske myndigheder ikke skal anvende bestemmelserne i forordningen ved behandlingen af ægteskabssager.

Derimod vil forordningen – uanset Danmarks forbehold – i nogle situationer kunne få betydning for personer med tilknytning til Danmark.

Det gælder først og fremmest danske statsborgere, der bor i EU-medlemsstater, hvor forordningen er gældende; sådanne danske statsborgere vil være omfattet af forordningen, fordi den gælder for alle personer med en relevant tilknytning til en medlemsstat, hvor forordningen er gældende, uanset deres nationalitet.

Endvidere vil forordningen i visse situationer kunne få betydning for personer, der bor i Danmark, uanset deres nationalitet. Dette skyldes, at forordningen regulerer behandlingen af sager mellem 2 private parter, og at visse af reglerne om internati-

onal kompetence alene bygger på, at den ene part har en relevant tilknytning til en medlemsstat.

Allerede i dag har en af ægtefællerne efter de gældende kompetenceregler i den nye Bruxelles II-forordning mulighed for i en anden medlemsstat at anlægge en ægteskabssag mod den anden ægtefælle, der bor i Danmark:

- Ægtefællerne havde deres sidste sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat, og sagsøgeren opholder sig stadig dér
- Sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat, forudsat at vedkommende har opholdt sig der i mindst et år umiddelbart forud for sagens start
- Sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat, forudsat at vedkommende har opholdt sig der i mindst seks måneder umiddelbart forud for sagens start og er statsborger i den pågældende medlemsstat
- Begge ægtefæller har statsborgerskab i en anden medlemsstat
- Skilsmisse ønskes på baggrund af en separation, der er meddelt i en anden medlemsstat.

Forslaget vil ikke ændre dette, men vil supplere de nævnte situationer med situationer, hvor ægtefællerne har indgået en aftale om, at deres ægteskabssag skal behandles i en anden medlemsstat, forudsat at de har en relevant tilknytning til den pågældende medlemsstat.

Når en ægteskabssag efter forordningen kan behandles i en medlemsstat, skal den efter forslaget afgøres efter lovgivningen i den stat, som forslagets lovvalgsregler udpeger:

”I mangel af aftalt lovvalg efter artikel 20a behandles skilsmisse- og separationssager efter loven i den stat

- a) hvor ægtefællerne har deres fælles sædvanlige opholdssted, eller i mangel heraf
- b) hvor ægtefællerne havde deres seneste fælles opholdssted, såfremt en af dem stadig er bosat i denne stat, eller i mangel heraf
- c) hvori begge ægtefæller er statsborgere eller - for Det Forenede Kongeriges og Irlands vedkommende - har "domicil", eller i mangel heraf
- d) hvor skilsmisse- eller separationsbegæringen indgives.”

Ægteskabssagen skal således afgøres enten efter dansk ret eller efter udenlandsk ret.

Denne mulighed for, at de foreslåede regler kan få betydning for ægtefæller med tilknytning til Danmark, skal ses i lyset af retstilstanden i dag:

Danmark har kun tiltrådt én konvention, der indeholder regler om international kompetence og lovvalg i ægteskabssager: Den Nordiske Ægteskabskonvention, der gælder mellem Finland, Island, Norge, Sverige og Danmark.

Dette betyder, at hvis en ægtefælle vil anlægge en ægteskabssag i et ikke-nordisk land mod den anden ægtefælle, der bor i Danmark, afgøres kompetencen hertil af reglerne om international kompetence i den stat, hvor sagen anlægges. Kan sagen anlægges i den pågældende stat, afgøres det efter lovvalgsreglerne i den stat efter hvilken stats lovgivning, sagen skal afgøres.

Forslaget ændrer således ikke på den omstændighed, at en ægtefælle bosat i Danmark mod sin vilje kan få en sag om separation eller skilsmisse behandlet i udlandet og afgjort efter udenlandsk ret.

Derimod vil forslaget kunne være til fordel for en ægtefælle bosat i Danmark, hvis den anden ægtefælle ønsker en sag om separation eller skilsmisse behandlet i en EU-medlemsstat, hvor den nye Bruxelles II-forordning og de foreslåede regler gælder. Dette skyldes først og fremmest, at reglerne skaber klarhed over de kompetence- og lovvalgsregler, som skal anvendes på sagen.”

Jeg kan henholde mig til denne udtalelse.

Lars Barfoed

/Christina Barfoed-Høj